



Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
4 Уж бр. 9/2024
12.06.2024. године
ул. Савска 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Алексић, председника већа, Лидије Павловић и Иване Рамић, чланова већа, са судијским помоћником Александром Миљанић, као записничарем, одлучујући о жалби изборне листе Бирамо Вождовац – доц. др Биљана Ђорђевић – Никола Игњатовић (Зелено-леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије), коју су потписали овлашћени заступници Б.Ђ. из Београда -, ул. и Н.И. из Београда -, ул., изјављена дана 10.06.2024. године у 12.05 часова, против решења Изборне комисије градске општине Вождовац бр. 013-6-70/2024 од 07.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 12.06.2024. године у 09.30 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се **ОДБИЈА**.

Образложење

Ожалбеним решењем, објављеним на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 07.06.2024. године у 14.08 часова, одбијен је као неоснован приговор изборне листе Бирамо Вождовац – доц. др Биљана Ђорђевић – Никола Игњатовић (Зелено-леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије), поднет због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту бр. 9 у Градској општини Вождовац, те је одређено да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом, поднетом непосредно Вишем суду у Београду дана 10.06.2024. године у 12.05 часова, жалилац је оспорио законитост ожалбеног решења из свих законских разлога. У жалби је навео да је Изборна комисија градске општине Вождовац решењем 013-6-70/2024 од 07.06.2024. године одбила као неоснован приговор подносиоца

проглашене изборне листе Коалиција Бирамо Вождовац који је поднет дана 05.06.2024. године у 17 часова. Ово из разлога јер је Комисија закључила да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на бирачком месту бр. 9, која представља основ за поништавање гласања на наведеном бирачком месту. Указује да се у приговору од 05.06.2024. године тачно и прецизно наводе повреде изборне процедуре које битно доводе у питање резултате гласања на бирачком месту бр. 9 на територији Градске општине Вождовац. Како се у Приговору наводи, у повереништву бирачког одбора за гласање ван бирачког одбира за гласање ван бирачког места није омогућено присуство опозиционих представника. Сматра да су наведеном радњом повређени члан 107 став 1 и став 3 Закона о избору народних посланика будући да члану бирачког одбора који је именован на предлог опозиционе изборне листе није омогућено да прати све активности и учествује у свим радњама бирачког одбора. Такође, сматра да је првостепени орган пропустио да утврди све релевантне чињенице и извођењем доказа саслушањем чланова бирачког одбора утврди основаност приговора, па је следствено наведеном погрешно и применио материјално право, чиме је повређена одредба члана 10 ст. 1 Закона о општем управном поступку. Из изнетих разлога, предложили су да се поништи ожалбено решење и предмет врати Изборној комисији на поновно одлучивање или да овај суд мериторно одлучи по приговору.

Изборна комисија градске општине Вождовац је дана 10.06.2024. године, у 17.30 часова, доставила Вишем суду у Београду предметну жалбу, са списима предмета и одговором на жалбу, а у складу са чланом 86 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” бр. 14/22 и 35/24).

У одговору на жалбу бр. 013-6-70/24-2 од 10.06.2024. године Изборне комисије Градске општине Вождовац је наведено да Изборна комисија ГО Вождовац у целости оспорава жалбу из разлога који су већ наведени у образложењу решења број 013-6-70/24 од 07.06.2024. године, којим се одбија приговор. Напомиње да подносилац приговора, односно жалбе, није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине Градске општине Вождовац на БМ 9, која би довела у питање законитост изборног процеса. Сматра да је изборна комисија Градске општине Вождовац својим решењем правилно закључила да нису испуњени услови из одредбе чл. 55 ст. 1 Закона о локалним изборима, да Изборна комисија по службеној дужности донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања јер се нису десиле неправилности прописане у том члану Закона, као да исто не представља основ за поништење гласања на бирачком месту у смислу чл. 56 Закона о локалним изборима, нити се могу сматрати неправилношћу током спровођења гласања које би биле основ за подношење приговора на бирачком месту и чл. 57 ст. 1 Закона о локалним изборима. Предложено је да суд одбије предметну жалбу, с обзиром на то да је Изборна комисија градске општине Вождовац правилно поступила приликом доношења ожалбеног решења и утврдила да није било неправилности у раду бирачког одбора приликом спровођења гласања ван бирачког места.

Одлучујући о поднетој жалби, на основу овлашћења из члана 86 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22) Виши суд у Београду је

утврдио да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, па је након оцене навода жалбе, ожалбеног решења, одговора на жалбу и комплетних списа предмета ове изборне ствари оценио да жалба није основана.

Из списка предмета произлази да је на 14. седници Скупштине Градске општине Вождовац одржаној 07.06.2024. године донето ожалбено решење по приговору жалиоца због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту бр. 9 у градској општини Вождовац на изборима за одборнике Скупштине градске општине Вождовац одржаним дана 02.06.2024. године. Приговор је поднет на основу чл. 57 Закона о локалним изборима. У приговору је наведено да у повереништву бирачког одбора за гласање ван бирачког места није омогућено присуство опозиционих представника чиме су повређени члан 107 став 1 и став 3 Закона о избору народних посланика будући да члану бирачког одбора који је именован на предлог опозиционе изборне листе није омогућено да прати све активности и учествује у свим радњама бирачког одбора. На основу наведеног, у приговору је предложено поништавање гласања и понављање избора на наведеном бирачком месту.

Одлучујући о поднетом приговору, Изборна комисија градске општине Вождовац је, након што је утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од овлашћеног лица, цитирајући одредбе члана 55 и 56 Закона о локалним изборима, навела да је извршила увид у изборни материјал и утврдила из Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника скупштине Градске општине Вождовац на бирачком месту 9 да је Записник потписан од стране чланова бирачког одбора, при чему у рубрици 15 нису наведене примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту, да је 49 бирача гласало ван бирачког места, колико се потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места налази у изборном материјалу. Како уз приговор нису приложени докази којима би указали на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике скупштине Градске општине Вождовац на бирачком месту број 9 која представља основ за поништавање гласања на бирачком месту, као и имајући у виду да је бирачки одбор резултате гласања утврдио у свему у складу са законом, Комисија је закључила да приговор треба одбити као неоснован.

Увидом у оригинал Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Вождовац (Образац ВИКРГ-2/24) на бирачком месту 9 у Градској општини Вождовац, утврђено је да је у рубрици број 13. која гласи: „Број бирача који су гласали ван бирачког места“, убележено: „49“, и да је у рубрици 13.1. која гласи: „Број попуњених и потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места“, убележено: „49“. У рубрици 15. која гласи: „Да ли су чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту (Ако су чланови бирачког одбора имали примедбе, потребно је да их наведу у посебном прилогу који је саставни део овог записника)“, заокружено је: „НЕ“. Из наведеног записника, такође, произилази да су у свим рубрикама унети подаци, број гласова који је добила свака изборна листа, као и да је Записник потписан од стране свих чланова бирачког одбора (председника, односно, заменика председника).

Из Извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Вождовац за бирачко место број 9 (Образац ВИКРГ-3/24) произилази да је у наведеном извештају констатовано да не постоје грешке у попуњавању записника и да су резултати гласања логичко-рачунски исправни.

Увидом у јединствени бирачки списак за предметно бирачко место, утврђено је да је за бираче који су гласали ван бирачког места, бирачки одбор унео напомене у Извод из бирачког списка: „ВБМ“.

Одредбом члана 56 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 57 став 1 наведеног закона је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 8 став 1 наведеног закона прописано је да одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно се примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 105 Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22) прописано је да бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1). Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2). Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3).

Одредбама члана 96 истог закона којим је уређено гласање ван бирачког места, прописано је да бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту услед тешке болести, старости или инвалидитета може да гласа ван бирачког места, а на подручју које обухвата бирачко место, ако о томе обавести локалну изборну комисију најраније

72 часа пре дана гласања а најкасније до 11.00 часова на дан гласања, односно бирачки одбор на дан гласања, најкасније до 11.00 часова (став 1). Локална изборна комисија до отварања бирачких места на веб-презентацији објављује укупан број бирача са њеног подручја који су је до дана гласања обавестили да желе да гласају ван бирачког места (став 2). Бирачки одбор одређује своја три члана (повереници бирачког одбора) који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача да оду код бирача који гласа ван бирачког места, утврде његов идентитет, изврше проверу УВ-лампом и предају му потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места (став 3). Када бирач који гласа ван бирачког места потпише потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, предаје је повереницима бирачког одбора, који му након тога спрејом обележавају кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст и уручују гласачки листић, збирну изборну листу и посебан коверат у кој и ће он ставити попуњен гласачки листић (став 4). Потом повереници бирачког одбора упознају бирача који гласа ван бирачког места са начином гласања и напуштају просторију у којој се он налази (став 5). Пошто бирач кој и гласа ван бирачког места попуни гласачки листић, он га пресавиј а и ставља у посебан коверат који повереници бирачког одбора пред њим печате и зај едно са потврдом о изборном праву за гласање ван бирачког места стављају у службени коверат (став 6). Одмах по повратку на бирачко место повереници бирачког одбора предају службени коверат бирачком одбору који га отвара и проверава да ли постоји потписана потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и ако та потврда постоји, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и на месту за потпис бирача у изводу из бирачког списка ставља напомену да је бирач гласао ван бирачког места, отвара запечаћен коверат, вади из њега пресавијени гласачки листић и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију (став 7). Ако у службеном коверту нема потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места или ако та потврда није потписана, сматра се да бирач није гласао, а посебан коверат са гласачким листићем се не отвара, већ се одлаже у врећу за изборни материјал заједно са неупотребљеним гласачким листићима (став 8).

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Вишег суда у Београду, правилно је поступила Изборна комисија градске општине Вождовац када је ожалбеним решењем одбила приговор, налазећи да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине градске општине Вождовац на бирачком месту број 9 у Градској општини Вождовац, због које, како је наведено у приговору, треба поништити гласање на овом бирачком месту. Наиме, по оцени овог суда наводи жалбе да у повереништву бирачког одбора за гласање ван бирачког места није омогућено присуство опозиционих представника није довољно да би се могло закључити да је на бирачком месту број 9 Градске општине Вождовац, дошло до таквих неправилности, које могу довести до поништавања гласања на наведеном бирачком месту.

Ово стога што је, увидом у оригинал Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Вождовац (Образац ВИКРГ-2/24) на бирачком месту број 9 у Градској општини Вождовац, утврђено да је у рубрици 15, која гласи: “Да ли су чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту *(Ако су чланови бирачког одбора имали примедбе, потребно је да их наведу у посебном прилогу који је*

саставни део овог записника)”, заокружено: "НЕ”, нити се у достављеном изборном материјалу налази било какав прилог односно примедба на ток гласања који би указао на наводне неправилности које се наводе у приговору и жалби. Из наведеног Записника, такође, произилази да су у свим рубрикама унети подаци, број гласова који је добила свака изборна листа, као и подаци о броју бирача који су гласали ван бирачког места и о броју попуњених и потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, као и да је Записник потписан од стране председника и чланова бирачког одбора, што даље јасно упућује на то да чланови бирачког одбора, нису имали примедбе на поступак спровођења гласања на наведеном бирачком месту, па ни чланови бирачког одбора који су именовани на предлог опозиционе изборне листе. Дакле, по оцени Вишег суда у Београду, нема основа за закључак да је на предметном бирачком месту учињена било каква неправилност која би била од утицаја на регуларност гласања и утврђених резултата гласања које би се одразило на повреду изборног права бирача. У конкретном случају, ради се о паушалним и описно датим тврдњама, који нису поткрепљени адекватним доказима и аргументима, те овакви наводи сами по себи не могу имати за последицу поништавања гласања на бирачком месту број 9 на изборима за одборнике Скупштине Градске општине Вождовац.

Суд је ценио захтев жалиоца да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи гласање и понови изборе на наведеном бирачком месту, али сматра да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87 став 2 Закона о локалним изборима, с обзиром да је утврдио да је жалба неоснована.

Приликом доношења ове одлуке, суд је имао у виду и друге наводе који су изнети у жалби, али је с обзиром на изнете разлоге и заузето правно становиште суда, нашао да немају карактер одлучујућих околности за евентуално другачије пресуђење.

Суд је на основу члана 40 став 1 и 2 Закона о управним споровима (“Сл. гласник РС”, бр. 111/2009), који се сходно примењује на основу члана 8 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22 и 35/24), донео одлуку као у диспозитиву пресуде.

РЕШЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ
Дана 12.06.2024. године у 09.30 часова, 4 Уж. 9/24

Записничар
Александра Миљанић с.р.

Председник већа – судија
Светлана Алексић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Обрадовић